

Veqaura Baibel

South Tairora Veqaura New Testament

2012

Veqaura Baibel
South Tairora Veqaura New Testament

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Matiu	0
MAAKI.....	0
RUKI.....	0
IONI	0

Sia suqe si sukura uiti tutoraqi pisorara tura

²⁴ Sisasiva mwaro mwo kuaqaa nuase nraase qora timwa nyiro tiro, Kotiva nraase qoraqaa naqisiariva vasirero mwaa kuara votaama vaiso. Vainti mwovano suqe si sukura uiti suku nrai vutaqi mwara tuse ²⁵ uro enaqi nrai nramwunaavaqa vaite mwauvaro mwira nramwutaa mwovano nrinero uiti tutoraqi kuankusa suku sia suqe si sukura pisorave. (Mwi kuankusava vasirero mwira ituvaqa mwira aqavaqa uiti ituvaqa aqavaqa nkuua qarama vaisaro mwi kuankusara tava-vano aasu sia mwitaama uiti tava votaama vairave.)

²⁶ Mwira nramwutaavano sia suqe si sukura mwira vutaqi pise vuvano uitivano kuankusa vaqamase nkuaaqi kutero mwataqa tava riare suvanta mwira aira vaintivaravano takuovaro mwi kuankusava uiti vaqamase kute vuvanta ²⁷ mwira aira vaintivaravano uro nraaso qora mwata rienta tinta, Nrora vaintio, re suqesi sukurave mwara tutaaro? Ntaintairove mwi kuankusava qovarama viso? tinta.

²⁸ Mwitaa tuvaro nraase qova tiro, Qike, ni nramwutaa mwovano kuankusa mwaqiro uro ni vutaqi mwara tutaaso, tuvanta mwira aira vaintivaravano mwira mwata rienta tinta, Sove te uro mwi kuankusara nuqi saanarave? ²⁹ tuvaro mwiva qao tiro, Sia kuankusa mwira nuqi saate. Né kuankusa nuqitanta uiti vaqamasenta nauku sevorave. ³⁰ Qaqi saivaro uitivanovaqa kuankusavanovaqa nkuaaqi nivuate. Uitivano nroravaqe ne ni sara irara mware nri mwi vaintisuara mwitaama tirenave. Né mwi kuankusara nane tuquse rumpase mwaqinta uro tia quara tenta mwiraqaantai uiti tuquse mwaqi ni sarasaapa nraavuqi uro nini mataate tiasarave, turave. Sisasiva mwi kuaraqaa nuase timwa nyurama...

³⁶ Sisasiva mwo kua mwo kuaqaa nuase timwa nyiqiro viro mwiraqaantai mwiva nraase qora mwini se nraavuqi vuvanta mwira nraaqiaravaravano mwiva mwauraqi uro nenta Sisasirara tinta, Re ota tiana kuara mwira nramwutaavano kuankusa mwira vutaqi piso kuara mwi kuara osarara tiri timwa tiviqe te ri-aare, tinta.

³⁷ Mwira nraaqiaravaravano mwitaa tuvaro Sisasiva mwinravusua timwa nyiro tiro, Vainti mwovano suqe si sukura mwara tuto vaintira osaravano vairero ne mwi va mwauko. Ne mwataqi mwatatai nraaqiarava ne mwi vaintivave.

³⁸ Mwi vaintira vuta osaravano vairero esaa mwatamaata vaiso. Suqe si sukura osaravano vairero Kotira kua raa nraase qorasuama mwariarave. Kuankusa osaravano vairero sia Kotira kua raa nraase qorasuama Saataanira nraaqiarama mwariarave. ³⁹ Mwira nramwutaavano kuankusa suku piso vaintira osaravano vairero mwiva Saataanivave. Sara irara mware nri enara osaravano vairero naantiara mwaa mwatava

taiqaari enava vaiso. Sara irara mwarenta nri vaintisua osaravano vairero mwisua naavunyaa vaintinravuve.

⁴⁰ Mwira aira vaintivaravano kuankusa toqase rumpase mwaqinta uro tiaqi quara tonemase naantiara mwaa mwatava taiqaari enaraqaa mwitaama qovara sianarove. ⁴¹ Ne mwataqi mwatatai nraaqiaravama mwaiqi vina mwaa mwatava taiqaari enaraqaa ne naavunyaasua titaarinta mwisua untu ne naqisu mwataraqaantai sia suqe si nraase qorasua ni nraaqiaranravu sia suqema nyate mwari nraase qorasua rumpa mwarenta sia suqe si airara mware mwisua rumpa mwarenta ntiqainta ⁴² uro tia nrora itaariraqi pisaivanta mwisua tiaqi mwaitanta qara ninta nataqi vinta nyari vai nkutitanta mwaivarave.

⁴³ Mwisua mwini uro pisaivanta suqema nrue mwai nraase qorasua suarivano itainemase itamaqi vivaro Kotiva mwisua qova mwisuaqaa naqisiqi viranta mwiariqi vivarave. Ini aato vairere mwi kuara osara qintutama riaate, tiro. Sisasiva mwi kuara turama.

Sisasiva nruka nroraqaa iquqaantai naaqi vura

²² Sisasiva mwisua sara nyitero mwiraqaantairo nrai vaintivara ntusi tiro, Né mpotuqi mwaari nenta né naane nramai nrukaqi tarenta tarasini uro né vi mwaivaqe ne vainti nraase qora ntusi tiarinta mwini nyari mwaaqani nyari mwaaqani vuate, tiro tuvo.

²³ Sisasiva mwitaa timwase mwiva vainti nraase qora nyari mwaaqani nyari mwaaqani ntusi tiro mwiraqaantai Kotirara sapara siase tiro mwera aataqaa vuvano ena suvaro Sisasiva aataqaa mwinto nrariaraa mwauvaro ²⁴ mpotuvano nramai vutaqaa vuvano saaravano tuqi viro Sisasira vaintivaravano mpotuqi mwausua mwini vuarenta tinta sunantai saaravano tuqi vuvorora tiro, nramaivano mpotu sampi raaquqi raaquqi vura-ma.

²⁵ Saaravano tuqi vuvano nramaivano mpotu raaquqi raaquqi vi mwauvaro va ataa suvaro Sisasiva nramaiqaa iquqaantai naaqi viro mwira vaintivaravano mpotuqi mwausua vunani vuvanta ²⁶ mwira vaintivaravano takuovaro Sisasiva nramaiqaa iquqaantai naaqi nruvanta mwisua mwira takuenta nroraqamase aatu sinta mpo se tinta, Tovevaanavanove, ti mwauvaro ²⁷ Sisasiva mwisuara va tiro, Né qaqi mwariate. Ne mwivave. Sia aatu siate, tiro tuvo.

²⁸ Sisasiva mwitaa tuvaro Pitaava tiro, Nrora vaintio, re qutaa mwairarere re ni timwa miqe nevaqa nramaiqaa niquqaantai re mwariaranani vuase, tiro. Pitaava mwitaa tuvaro Sisasiva tiro, So tukuane, tiro.

²⁹ Mwitaa tuvaro Pitaava mpotuqintai mwaavi nero mpotu mwini pisero nramaiqaa iquqaantai naaqi viro Sisasiva sunani vurama.

³⁰ Pitaava mwini vitaro tiro, Ne so nramaiqaa vuasarave, timwa tero takuovaro saaravano nroraqamase tuvaro Pitaava mwirara nau riovaro aatu itovaro mwiraqaantai mwiva nramaiqi mweva nare utura

Sisasirara sapara siro tiro, ³¹ Mpo, nrora vaintio, ni tumwaraane, tuvaro Sisasiva va nrai saquqaantai mwiti Pitaara vite tiro, Re saaravano tuarinarara sia nau riaataarave. Re niara aasu nau riaataarave. Re sia niara taara aato tuataarave, tiro turama.

³² Sisasiva mwitaa timwa sero Pitaara vita mware mpotuqi mwaari novaro saaravano va taiqa vuvanta mwira vaintivaravano mpotuqi mwausua Sisasirara riariamase tinta, Re qutaa Kotira mwaaquvano mwariaro, tinta turama.

Sutaasiva Sisasira nramwutaa mwisua ntaquqi sero mono mwaraarirara tura

¹⁴ ...Sisasira 12 nraaqiaravaraqintai mwo vaintivano mwira utu Sutaasi Ikeriotiva mweva nero Kotira aira mwara mwate mwau vaintisua mwisua nrora vaintivaravano mwaunani viro uro mwisua mwata rie tiro, ¹⁵ Ne Sisasira ini ntaquqi uro saarinta né nara soqaave ni mivarave siavo? tuvanta mwisua ori mono ³⁰ nrau saara nuase mwira mwuvaro ¹⁶ Sutaasiva mwi monora mware mwi enaraqaantai mwisua ntaquqi uro Sisasira saari aarara mpuaamaqi vura.

Sisasiva nrai nraaqiara vaqamase vesasuto sarara nro-ra

¹⁷ Sia ntoto mpereti sarara omwata nre enanravuva nrinovanta ntaaru enaqaa mwira nraaqiaravaravano Sisasiva sunani nrinenta tinta, Ntaraqive tenravu uro terama mwataarara re vesasuto enarara rietarama mwi sarara nrenarave? tinta. ¹⁸ Mwinravusua mwitaa tuvaro Sisasiva tiro, Nenravu Ierusalemi mwatusani uro mwi vaintirara mwitaa tiate, Tirinravu mwaara ti mwai vaintiva mwitaa tiro, Ni enama nrinainso. Ne nena nraaqiara vaqamasena ri nraavuqi vesasuto sarara nrarenave tiso, tiate, tiro. ¹⁹ Sisasiva mwitaa tuvanta mwira nraaqiaravaravano mwi sarara Sisasiva tunema senta temwanaama tora.

²⁰ Sara temwanaama tovaro ena suvaro Sisasiva nrai nraaqiaravaravaqa uro sara taintaqaqa mwataqaqa mwairo ²¹ sara nre mwariro tiro, Ne tiarinta riaate. Iniqintai mwovano nramwutaa vuqaa ni qovarama saanarove, tiro. ²² Mwitaa tuvanta mwira nraaqiaravara mwuntusa sia suqe suvanta mwinravusua nkuaiqa nkuaiqa Sisasira mwata rie tinta, Nrora vaintio, re niarave tiaro? Sia ne mwivave, sia ne mwivave, timwaqinta vinta.

²³ Mwitaa timwaqi vuvaro Sisasiva tiro, Nrai mpereti mwarase nivaqamase tanaaqi mwaati tumwaraariva mwi vaintiva ni qovarama saanarove. ²⁴ Ni mwataqi mwatatai nraaqiarara niara ntaaru enaqaa mwitaa ni ruse kuara qumwaara ratorave. Mwi kuava mwivau vasianarove. Ni mwatani mwatatai nraaqiarara qovarama saari vaintirara ne mpo se timwa mwatauko. Mwira nrova sia mwira mwatataqe sove tiataarave, tiro.

²⁵ Sisasiva mwitaa tuvaro Sutaasiva mwira qovarama saariva Sisasira mwata riero tiro, Mwaara ti mwariara vaintio, re niarave tiaro? tuvaro Sisasiva tiro, Eo, re tiararave, tiro.

Mpereti sararavaqa uaini nramairavaqa timwa tora

²⁶ Sisasira nraaqiaravaravano sara nre mwauvaro Sisasiva mpereti sara mwarase Kotirara suqemave timwase uveqase nrai nraaqiaravara nyiro tiro, Mwaa sarara mwara nraate. Mwaa mperetiva ni mwavanama siso, tiro.

²⁷ Mwitaa timwase Sisasiva uaini nramai mwiraqi vasu kaapura mwarase Kotirara suqemave timwase mwinravusua viti nyiro tiro, Né esaa mwaa nramaira nraate.

²⁸ Mwaa nramaiva ni nraarema siso. Kotiva nraase qora vaqamase nkuaaqa naataruse mwairero qaraasa kua mwatarerove. Mwi kuava kempusaqama vasiarive tiro ni nraarevano mwi kuara kempusaqama saanarove. Ni rusaivaro ni nraarevano naariva vaaqara nraase qora saisaqa sitaro mwisua sia suqe kua nrun-ka nyataanarove.

²⁹ Ne tiarinta riaate. Mwaa enaraqaantai ne sia uaini nramai qava nrarenave. Ne sia nraraitina mwitaamaqi vuarinta né ni nkova naqisiariraqi nivaqa uro mwaiqaq ne mwi enaraqaa inivaqa mwaitana qaraasa uaini nramai nraasarave, tiro.

³⁰ Sisasiva mwitaa timwase nrai nraaqiaravaravaqa Kotirara isi timwase mwevane Orivi taaqiqaa vurama.

Pitaava nrai kua tirero siarinara Sisasiva mwira timwa mwura

³¹ Mwinravusua mwini vuvaro Sisasiva mwinravusua timwa nyiro tiro, Nenravu mwate enaqi ni mwaini senta aatumaqi sanenta vivarave. Kotira vukuqi qumwaara rato kuava mate mwivau vasianarove. Mwitaa tiro:

Sipisipiqaa naqisiari vaintira
Kotiva mwira nuqutu sairanta
sipisipi mwisua aatumase nyiariara
sampi mwona mwona vivarave, turave.

³² So naantiara ni mwara qaqi ntivima saqe ne mwarina ini vuni ne naane Kariri mwatani virenave, tiro.

³³ Sisasiva mwitaa tuvaro Pitaava qao tiro. Esaa mwinravusua ri mwaini senta aatumase sanama tenta vivaqe ne aasu rivaqa mwariasarave, tiro.

³⁴ Pitaava mwitaa tuvaro Sisasiva tiro, Ne tiarira re ri-aane. Mate enaqi kukoraaravano sia qukarairara re taaramo nrau niara tira sia mwi vaintira takuaukavave tinarave, tiro.

³⁵ Sisasiva mwitaa tuvaro Pitaava qao tiro, Ne sia rira sia mwira takuaukavave tiasarave, tiro. Pitaava mwitaa tuvanta Sisasira nraaqiara mwonravu- vanovaqa mwi kuara aasu tura.

Sisasiva Kotirara uro sapara sura

³⁶ Mwiraqaantai Sisasiva nrai nraaqiaravaravaqa mase uro viro saqava tutoraqi mwira utu Kesemani mwiraqi urone nrai nraaqiaravarara tiro, Nenravu mwaini mwataqaa mwaivaqe ne mwuruni uro Kotirara sapara siase, timwase ³⁷ Pitaaravaqa, Sepetira mwaqutanavaqa, mwinravusua aasu ntita mware mwini vitaro sia suqe aato riovaro mwira mwuntusavano sia suqe suvaro ³⁸ mwiva taamonravuara tiro, Ni mwuntusavano nroraqamase nitampiso ni rusarero votaama vasisana mwauko. Nenravu mwaqaa mwaitanta ni vaqamase mwaitanta vu mpairase takuetanta mwariate, tiro.

³⁹ Mwitaa timwase Sisasiva sia muasaaqama vire uro vuriantai mwataqaa untu niro Kotirara saparamase tiro, Mpo ni nko, re sove tirere ne nitampi nramaira nraarira votaa re mwi nramaira qaqini mwara saane. So sia ne nena mwaraataaraqaa mwararenave. Ne re mwaraase tinaravaqa mwararenave, tiro.

⁴⁰ Sisasiva mwitaa timwase uro nane nrai nraaqiara taamonravu sonani untu takuovanta mwinravusua vu ruara suvanta vaite mwauvaro Sisasiva Pitaarara tiro, Naraqamave né taamonravu ni vaqamase pataqa mwaritanta sia vu mpaira senta takuetanta mwariavo? ⁴¹ Ininravuara mwinravusua sia suqe aira mwaraate tiro, Saataaniva ininravu amaqe siasorave mwirara rietanta né vu mpairase takuetanta Kotirara sapara si mwariate. Ininravu mwanavano mwitaa siataa sisaro ini mwavanavano aasu sia so kempusaqa sisanta mwariavo, tiro.

⁴² Sisasiva mwitaa timwase qava taamonravu mwini se uro qava Kotirara saparamase tiro, Mpo ni nko, mwaa kaapuraqi vasi nramaira sia re qaqini mwara saraitira niara mwira qaqi nraane tirere, ne re mwaraataaraqaa mwaraasarave, tiro. ⁴³ Sisasiva mwitaa timwase qava uro nane untu takuovanta mwira nraaqiara taamonravu vu ruara suvanta vaite mwaura.

⁴⁴ Mwinravusua vaite mwauvaro Sisasiva qava mwinravusua mwini se uro vi Kotirara taamo nrau sapara siro ota tunemase nkuua qaramase Kotirara saparama sora.

⁴⁵ Kotirara saparama taiqase Sisasiva uro nanero untu taamonravuara tiro, Mpo, nenravu qaqi sositantave vaitaavo? Ni mwataqi mwatatai nraaqiarara ni navaatavu mwarenta uro sia suqe si airara mware mwaisua mwisua ntaquqi ni sevarave. ⁴⁶ Ntivivaqenravu vuare. Ni qovarama saari vaintiva nri mwaiso, tiro...

Iutaa vaintinravu ntuqaa Sisasira uro sora

⁵⁶ ...Sisasiva mwitaa tuvanta mwisua mwira navaatavu sovanta mwira nraaqiaravaravano mwira mwini senta nyiari aatu vurama.

⁵⁷ Mwira nraaqiaravaravano sane vuvanta Sisasira navaatavu sosua mwira vita mware Kotira nraavuqi aira mware mwausua mwisua vunyaa vaintivano mwauraqi Kaiapaasira nraavuqi uro sovanta mwi nraavuraqi mwaara osara ti mwau vaintivarsuavaqa, Iutaa vainti nroranravuvanovaqa, suntu nukaama mwaura.

⁵⁸ Sisasira vita mware uro se mwauvaro Pitaava niarantai mwisua ntataqi viro Kaiapaasira nraavu mwatusani urone tosani mwaantine vutaqi viro mwi irainarava qovara siarira takuarero uro mwi nraavuraqa vaivaraara naqisi mwau vaintisua vaqamase mwataqaa mwairo mwaura.

⁵⁹ Pitaava mwini mwataqaa mwauvanta nraavuqi Kotira nraavuqaa naqisi mwau vaintisuavaqa, esaa mwiraqi suntu nukaama mwau vaintisuavaqa, mwisua Sisasira rusaranta Sisasiraqaa muna kua mwataare tuvaro ⁶⁰ sia mwi kuava vuvanta qumina mwi kuara mpuaasitanta mwo vainti mwo vaintivano ntvinta Sisasirara muna kua tura. Mwitaamaqi aasu vuvanta mwiraqaantai vainti taatanavano ntvinta ⁶¹ Sisasirara tinta, Mwaa vaintiva mwitaa tisanta tetana riaunarave. Mwiva tiro, Ne soma Kotira nraavu mpaira sena mwiraqaantai taamo ena aasu mwarina mwi nraavura qava soqa taiqa saasarave, tisanta riaunarave, tinta.

⁶² Mwitana mwitaa tuvaro Kotira aira mwara mwate mwau vaintisua mwisua vunyaa vaintivano ntiviro Sisasirara tiro, Mwitaa mwitaama riqaa kua mwate mwariavo? Re mwo? Re nyaritanara narave tinarave? tuvaro ⁶³ Sisasiva sia kua tiraitiro, tire mwauvaro qava vunyaa vaintivano Sisasirara tiro, Ne Kotira vuqaa mwaina mwira utu netana riarama qutaa kua tiane tuko. Qutaave Kotiva ri vusitarave re tiri saisaqa sirera Mesaia vaintivano mwariaro? Qutaave re Kotira mwaaquvano mwariaro? Re tiri timwa timwiqe riaare, tiro.

⁶⁴ Mwiva mwitaa tuvaro Sisasiva tiro, Re tianara ne mwaa mwivave. Ne tiarinta né riaate. Né naantiara takuaivaqe ne mwataqi mwatatai nraaqiarava nroraqama vina Kotiva kempusavano mwariarinani mwira saqu tanaranani mwataqaa mwaitana iravuqi tukuasarave, tiro.

⁶⁵ Sisasiva mwitaa tuvaro Kotira aira mwara mwate mwausua mwisua vunyaa vaintivano nrai tuavaqa nuqeqaamase tiro, Mpo mwiva Kotira vuqaa mwaitaro sia suqe si kuara aasu tiso. Mwo vaintivano mwiraqaa kua mwatataarira qumina aasara nevorave. Takuaate, né vaa riaavaro mwiva Kotira vuqaa mwaitaro sia suqe si kuara tiso. ⁶⁶ Mwira saara né Sisasirara nara kuave tivarave? Né tivaqe riaase, tiro.

Mwitaa tuvanta mwisua tinta, Mwira sia suqe airavano virintoma vaiso. Mwira saara mwira ruseva aasu vaiso, tinta. ⁶⁷ Mwisua mwitaa timwase uro Sisasira vuriqi taara visise mwisua nyai saquqaantai mwira nuqutuse mwira vu aato nuqutuse mwisua mwira mwoqanya kua tinta, Mesaia vaintio, qutaa re kua qo-

varama sera vaintiva mwairere sia takuaraitira ri nuqutuari vaintira utu tiqe te riaare, tinta tura. ⁶⁸

Pitaava Sisasisirara sia mwira takuaurave tura

⁶⁹ Nraavuqi ko timwaqinta vi mwauvaro Pitaava mwaatani mwatusaqaa mwataqaa mwauvaro aira nraase mwovano Pitaara aaqani viro mwirara tiro, Revaqa Sisasisira mwaata Karirinyaavama mwariaro, tiro.

⁷⁰ Mwiva mwitaa tuvaro Pitaava mwisua ntuqaa mwaitaro qao tiro, Re tiana kuara sia ne mwira qintuta surave, tiro. ⁷¹ Mwiva mwitaa timwase uro tosa qentana mwauvaro aira nraase mwovano Pitaara takuero mwiraqi ntivi mwausua timwa nyiro tiro, Mwaa vaintiva Sisasisira Naasaretinyaara vaqamase mwaivave, tiro.

⁷² Mwitaa tuvaro Pitaava saqu iqiqaa se tiro, Sia ne mwi vaintira takuaurave, tiro. ⁷³ Mwitaa timwase sia muasaaqama mwauvanta mwiraqi ntivi mwausua Pitaava mwaunani uro nenta mwirara tinta, Sisasisira nraaqiaravaravano mwi mwatanaasua mwariavara qutaama revaqa nkuua mwi mwatanaava aasuma mwariaro. Mwisua tiri kua kuantase tianemase revaqa kuantase ti mwariaro, tinta.

⁷⁴ Mwisua mwitaa tuvaro Pitaava qava saqu iqiqaa se tiro, Ne sia qutaa kua tiariro Kotiva soma ni nuqutu saanarove. Ne qutaa tuko. Né ti mwaria vaintira sia ne mwira takuaurara né tiavo, tiro. Pitaava mwitaa tuvaro vaa kukoraaravano qukarora.

⁷⁵ Kukoraaravano qukarero suvaro Pitaava mwiraqaantai Sisasisiva timwa mwi kuara riero. Sisasisiva mwitaa turave. Kukoraaravano sia qukarairara re taaramo nrau niara tira sia ne mwira takuaurave tinarave tu kuara Pitaava riatero mwiva mwaaqani vuvaro mwira mwuntusavano sia suqe suvaro mwiva nroraqamase natora.

Sisasisira qunama tora

⁵⁷ Ena suvaro Arimatianyaava vaaqara irainara mwato vaintiva uro ne. Mwira utu Sosepiva mwiva Sisasisira nraaqiaravano mwaura. ⁵⁸ Mwi vaintiva uro ne Pairaativa mwauraqi uro Sisasisira mwavana miqe mwaqina qunama taase tuvaro Pairaativa nrai naqu vaintisua titero Sisasisira mwavana mwira mwiate tuvaro

⁵⁹ Sosepiva uro Sisasisira mwavana satariqaantai itu mwataqaa se qaraasa vaaqa tasuqu vaaqara mwarase mwira nraavumase ⁶⁰ mwaqi untu nrai naantiara qutu vuarinarara rietaro ori ukutoraqi mwira mwate nrora ori mwo mwira raapuqi vi ori ukutora mwira oqaa suvaite mwini se vuvanta ⁶¹ Mariaava Makataaranyaaavaqaa, mwira kokova mwo Mariaavaqaa, mwitana mwataqaa mwauvaro mwutu mwatani Sisasisira mwiraqi qunamato oriva vaura.

Vaintivano sara suku pisaqi vurara tura

4 Sisasisiva nruka tosani uro mwariro nraase qora mwasaasa timwa nyiase tuvanta nraase qora

vaaqaravano ntunu nukaama mwainta mwira ututuma sovarora tiro, Sisasisiva pisero mpotuqi uro mwaari nero mwiraqi mwataqaa mwairo nramaiqaa mwauvanta nraase qoravano mwutuni nramai tosana mwaura.

² Mwisua nramai tosana mwataqaa mwauvaro Sisasisiva mwo kua mwo kuaqaa nuase tiro timwa nyura.

³ Sisasisiva tiro, Ne tiarinta riaate. Vainti mwovano sara suku pisarero vurave. ⁴ Mwiva sara suku pisaqiuro vuvaro sini sukuvano aara tosani untu nuvaro kurivano mwiri mwira nramwa sorave.

⁵ Mwitaa suvaro sara suku mwonravuvano ori mwataqaa untu nuvaro mwatavano sia mwevaniqama vau mwatava vasuvarora tiro sukuvano untu niro vaavaama kutovaro ⁶ suarivano nrinero itamaqi viro aasaraqama sovaro mwira tuqavano sia mwataqi mw-evani vurara tiro, aasarama urave.

⁷ Mwitaa suvaro sara suku mwonravuvano kuankusa kutoraqi untu niro kuankusa vaqamase nivuvaro kuankusavano suku mwira numwaqu sovaro sukuvano sia tava riorave.

⁸ Mwitaa suvaro sara suku mwonravuvano suqe su mwataqaa untu niro suqemaseniviro uro suqema tava riatovaro sini suva mwira aatarase niviro uro suqe tava vaaqara tava riatovaro sini suva mwira aatarase niviro uro suqe tava vaaqara tava riatorave, tiro.

⁹ Sisasisiva mwi kuaqaa nuase timwa taiqase tiro, Ini aato vasirente mwi kuara qintutamase riaate, tiro.

¹⁰ Sisasisiva kua timwa nyi taiqa sovanta nraase qoravano nyiari mwaaqa nyiari mwaaqa vuvaro Sisasisiva nraria mwauvanta mwira nraaqiara 12 nravuvanovaqa mwo susuavaqa Sisasisiva mwaunani nrinenta Sisasisiva mwi kuaqaa nuase tu osarara sia qintutama siraitinta, mwisua Sisasisira mwata riovano ¹¹ Sisasisiva mwisua timwa nyiro tiro, Kotiva nraase qoraqaa naqisiari kuara qumpau tai kuara mwi kuara Kotiva iniara qaqi sairanta mwi kuara osara riaate timwase mwiva qaqi nraase qora qaqini mwaisua mwi kuara osara sia qintutama sera timwa nyiane tisana ne mwi kuaqaa nuase mwisua timwa nyitana sia mwi kuara osara mwisua timwa nyuko.

¹² Ne mwo kuaqaa nuase tiarinta nraase qoravano rientama sia qintutamase rievare.

Mwisua ni kuara aato tarase sia qintutamase rievare.

Mwisua nyiari sia suqe si airara qaqira pisaisarove

Kotiva mwisua nyiari sia suqe si airara mware kuara nukaama nataanarove, tiro.

¹³ Sisasisiva mwitaa timwase mwinravusuara tiro, Né mwo? Ne mwi kuaqaa nuase tu osarara né siave qintutama riaavo? Né sia mwi kuara osara qintutama riaraitinta naantiara ne mwo kuaqaavaqa nuasena tiari kuara né ntataama senta so qintutamase rievare?

¹⁴ Ne ota mwi kuaqaa nuase tu osarara ini timwa nyirenave.

Vaintivano sara suku mwataqi pisora mwi kuara osara vairero Kotira kuama vaiso.

¹⁵ Sara sukuvano aaraqaa untu nora mwira osara vairero vainti nraase qora mwonravuvano mwi sukura votaama mwariasuave. Mwi vainti nraase qorasua Kotira kua riaavaro Saataaniva nrinero mwisua vu aato mwuntusaqintai mwi kuara navisi mwarairave.

¹⁶ Ori mwataqaa untu ni sukura osara vairero nraase qora mwonravuvano mwariasuave. Mwinravusua Kotira mwasasa rienta mwi kuarara riariamsemwariavaro ¹⁷ kuavano sia mwisua mwuntusaqi visanta mwi nraase qorasua sia mwi kuara mwo nrau mwo nrau ri-araitinta mwariavanta, mwi kuara saara mwo siasua mwisua sia sugema utu nyatare siavanta mwisua tiri rivorave tinta Kotira kua vaa qaqira pise mwaria vainti nraase qorasua mwarairave.

¹⁸ Nraase qora mwonravuvano kuankusa kutoraqi piso sukura votaamase mwariasuave. ¹⁹ Mwi nraase qorasua Kotira kua rienta mwiraqaantai mwisua mwataqiaa irainarara nroraqamase riqainta vitanta monorave mwo irainararave riariamaqi vitanta mwo irainara mwo irainara mwararenta riqainta vinta Kotira kua qaqira pisaavaro Kotira kuavano sia mwi nraase qorasuaqi vaisanta mwarairave.

²⁰ Mwisua mwitaa siavanta mwo vainti nraase qoravano suqe mwataqaa untu ni sukura votaama mwariasuave. Mwi nraase qorasua Kotira kua rienta mwi kuarara qutaave tinta mwi kuara riqainta vinta suqe aira Kotirani mwaqi vuarave. Mwisua sininravuvano Kotira kua rietanta aatarase suqe aira Kotirani mwaqi vinta mwariavanta sini nraavuvano mwisua aatarase suqe aira Kotirani mwaqi vinta mwariavanta sini nraavuvano mwisua aira aatarase suqe aira Kotirani mwaqi vinta vuarave, tiro. Sisasisiva mwi kuara turama.

Sairasiva Sisasisira uro vitora

²¹ ...Sisasisiva mpotuqi viri nane nrukaqi tare sinyaa tarasini vuvanta mwini nraase qora vaaqaravano suntu nukaa nukamase Sisasisiva mwaunani ututuma mwauvaro ²² vainti mwovano mwi mwatusaraqi mwaara nraavuqaa naqisi mwauva Sairasiva mwiri nriri Sisasisira takue uro mwira iqutarani untu niro ²³ mpo se tiro Sisasisira tiro, Ni naavuravano qutuaria mwataqa vaiso. Revaqa vaa nritara rena saqu mwiraqaa mwatairaro mwira qaravano taiqairaro so qaqi mwarivarive, tiro. ²⁴ Mwi vaintiva mwitaa tuvaro Sisasisiva mwiravaqa vura.

³⁵ ...Sisasisiva mwiravaqa aarana vi mwauvanta vainti mwonravuvano Sairasira nraavuqintai nritanta Sairasira vitenta mwirara tinta, Mpo, ri raavuravano qutu viso. Mwaara ti mwai vaintira re sia navaata vuane, tuvaro ³⁶ Sisasisivaqaa mwinravusua kua riero mwaara nraavuqaa naqisu vaintirara tiro, Sia aatu siane. Re niara nroraqamase riaane, tuvo.

³⁷ Sisasisiva mwitaa timwase mwiva Pitaaravaqa, Semisiravaqa, Semisira qata Soniravaqa, mwinravusua aasu ntita mware ³⁸ uro Sairasira nraavuqi uro takuovanta vainti nraase qoravano nroraqama senta mpo tinta nate mwauvaro ³⁹ Sisasisiva nraavuqi mwaari nero tiro, Narare né nate mwariavo? Mwi kuaasiva sia qutu viso. Mwiva qaqi vaite mwaiso, tuvo. ⁴⁰ Sisasisiva mwitaa tuvanta mwisua Sisasisiva tu kuarara qaqi aaritaru suvaro Sisasisiva esaa nraase qora raaqu mwaqaani se kuaasi mwira nrosua qosuavaqa, taaramonravu nraivaqa nrusuavaqa, Sisasisiva mwinravusua aasu ntita mware kuaasivano qutu vunani uro ⁴¹ mwira saqu tu-aarere nrai kuantantai tiro, Tarita kumi - mwaa kuaasio, ne riara nti vuane tuko, tiro. ⁴² Sisasisiva mwitaa tuvaro mwi kuaasiva vaa ntiviro nrue mwauvo. Mwi kuaasiva 12 isi mwarasova ntiviro viro nriri mwauvanta mwinravusua mwira takuenta mpo mpo tinta saqu nunkinkiraara tenta tinta mwauvaro ⁴³ Sisasisiva mwinravusua irora siro tiro, Né mate takuaa airara sia mwo vaintivaqa timwa nyiate. So mwaa kuaasirara sara aasu mwiate, tuvo. Sisasisiva mwi kuara turama.

Sisasisiva pata sara vaaqara vaqamase nura

³¹ Mwo ena vaaqara nraase qoravano Sisasisira takuarenta vitare nritare si mwauvanta Sisasisivaqaa nrai vaintivaravaqa sia so sara nrarenta qaqi mwauvaro Sisasisiva mwitaa tiro, Vivaqenravu sia vaintivaqa sisanta uro mwarivare, tiro. ³² Mwitaa timwase nrai vaintivaravaqa ntitero mpotuqi mwaari nero nramai nrukaqi tarero qumina santa virero vura.

³³ Mwinravusua mwini senta vuvanta vaaqara nraase qoravano mwinravusua takuenta mwinravusua mwini virenta sunaniara rienta mwo mwatusaqi mwo mwatusaqintai mwisua sanenta nramai nruka tosanta mwata nuna sanenta uro Sisasisiva vuase tunaniara mwisua nanenta uro nenta.

³⁴ Mwisua nanenta uro novaro Sisasisiva uro ne mpotuqintai mwataqi mwaavi ne takuovanta nraase qora vaaqaravano nukaa tinta mwauvaro Sisasisiva mwisuara mpo tiro mwitaa tiro, Vaintivano sia sipisipiqaa naqisi mwarisanta sipisipivano nyariara sampi nrue mwaria sipisipisua mwisua votaasua mwaa nraase qorasuavaqa sampi nrue mwariavo, tiro. Mwitaa timwase Sisasisiva mwinto mwaitaro mwisua mwo kua mwo kua timwa nuvo.

³⁵ Sisasisiva kua tiaqi vuvano suarivano tukiro vuvanta Sisasisiva vaintinravuvano mwirara tinta, Mwaini qumina mwatasantave. Ena siaso. ³⁶ Re nraase qora ntusi tiranta mwisua mwo mwatusa mwo mwatusa nruenta ori ninta sara mwarate. Mwisua sia saravaqa mware nriasuave, tuvo.

³⁷ Sisasisiva vaintinravuvano mwitaa tuvaro Sisasisiva qao tiro, Néntavano sara mwisua niate, tiro. Mwitaa tuvanta mwinravusua qao tinta, Te nrora orive 200 ki-

naave sove ninta sara mwasenta mwisua niaraarave? tuvo.

³⁸ Mwisua mwitaa tuvaro Sisasisiva nrai vaintinravu mwata riero tiro, Nara nara mpereti sarave vaiso. Né uro takuaate, tiro. Mwitaa tuvanta mwinravusua uro takuenta Sisasisira timwa mwinta tinta, Mpereti sara nkuua saquru aasu vaiso. Tavusa taarama aasu vaiso, tuvo.

³⁹ Mwinravusua mwitaa tuvaro Sisasisiva nraase qorara tiro, Né esaa musau santa mwataqaa mwariate, tiro. ⁴⁰ Mwitaa tuvanta mwisua mwo santa 50 nruvuvano mwataqaa mwauvanta mwo santa 100 nruvuvano mwataqaa mwauvanta mwitaamaqi vinta vinta esaa nraase qoravano mwataqaa mwauvaro ⁴¹ Sisasisiva mpereti nkuua saquru mwase tavusa taarama mwase naavuni takuetaro Kotirara saparamase sarara suqemave, tiro. Sisasisiva mwitaa timwase mpereti sara uveqase mwiva nrai vaintinravu niro tiro, So né sara mwarenta uro mwisua nivanta mwisua esaa nraate, tiro. Sisasisiva mwitaa timwase mwiva tavusa taaramavaqa mwase airase nyuvo.

⁴² Sisasisiva mwi sarara nrai vaintivaranravu nyuvanta mwinravusua uro nraase qora nyuvanta mwisua esaa so nrorama. ⁴³ So nrovanta Sisasisira vaintinravuvano mwiraqaantai vunato tuara nrora tua mwarenta uro nraase qoravano mperetivaqa tavusavaqa nretanta viti piso sarara suntu senta nrora tua 12 nruvuvantu senta kuraama sorama.

⁴⁴ Mwi enara 5000 qoravano mwi sarara nrovanta nraase vaaqaravanovaqa mwi sarara nrorama...

Sisasisiva Vatimiasira vu mpaيرا sora

⁴⁶ Sisasisiva nrai vaintivaravaqa viro Seriko mwatusani uro viro mwi mwatusara aatarero vire suvanta nraase qora vaaqaravano mwira vataqinta vi mwauvaro vu qimpa vu vaintiva Vatimiasiva Timiasira mwaaquvano mwariro mwitaa su irainarara naaru tiro miate ti mwau vaintiva aara tosani mwataqaa mwairo.

⁴⁷ Mwiva mwini mwaitaro Sisasisiva Nasaretinyaava nritaraarirara riero mwiraqaantai mwiva nroraqamase Sisasisira saparamase tiro, Sisasio, Ntevitira mwaaquo, re niara mpo tiane, tuvo. ⁴⁸ Vu qimpa vu vaintiva mwitaa tuvanta nraase qora vaaqaravano mwirara irora sinta tinta, Re o suvaitaane, tuvaro mwi vaintiva sia mwisua kua riarero qava nroraqamase saparamase tiro, Ntevitira mwaaquo, niara mpo tiane, tiro.

⁴⁹ Vatimiasiva mwitaa tiaqi vuvaro Sisasisiva mwiraqaa ntiviro mwairo tiro, Sapara sivaro nriarive, tuvanta mwisua vu qimpora saparamase tinta, Re iriamase mwariiane. Nti vuane. Mwiva ri sapara siso, tinta.

⁵⁰ Mwisua mwitaa tuvaro vainti mwiva nrai vaaqa utoraa raaqu qaqini se ntiviro Sisasisiva ntivi mwaunani vuvaro ⁵¹ Sisasisiva mwira mwata riero tiro, Ne ri ntataa

siase tukare re nriaro? tuvaro vu qimpa vuva tiro, Mwaara tiara vaintio, re ni mpu mpaيرا saane tina nrukavave, tiro.

⁵² Mwitaa tuvaro Sisasisiva tiro, Re so vinarave. Re niara mwiva so ni saisaqa sianarove tiararoma ri vuvano suqema viso, tiro. Sisasisiva mwitaa tuvaro mwira vuvano mpaira vuvaro mwi vaintiva so takuora. Mwiva so takuova Sisasisivaqa mase aarana vura.

Uaini sana mwara tutoraqaqaa sia suqemase naqisu vaintisuara tura

12 Sisasisiva mwitaa timwase mwo kuaqaa nuase mwisua timwa nyiro tiro, Vainti mwovano uaini sana mwara tute tosani urisa rate mwata qukuse uaini tava tatiarira ututuse vaivaraara tainta utute mwate niarani mwo mwatani virero siro mwo susua timwa nyiro tiro, Né ni uaini vutaqaa ninani naqisi matenta né sini uaini tava siqisenta nénta mwaretanta sini uaini tava mwara ninani mataate, tiro. Mwitaa timwase mwiva niarani mwo mwatani vurama.

² Mwini uro mwauvaro uaini tava siqu enava nrinovaro mwiva nrai aira vainti mwo titero tiro, Re uro ni nraasoqaa naqisi mate mwaisuara tiranta uaini tava ninanivaqa siqi mataate, tuvaro ³ mwira aira vaintivano mwini vuvanta mwira nraasoqaa naqisi mwate mwau vaintisua mwira aira vainti navaatavu senta saavuqaantai mwira nuqutuse mwatenta sia uaini tava siqi mwiraitinta, qaqi mwira titovaro uro nane vura.

⁴ Qaqi uro nane vuvaro nraaso qova nrai aira vainti mwo titovaro vuvanta mwira nraasoqaa naqisi mwate mwausua mwira aira vainti qiata rasenta sauri irainara mwurama. ⁵ Mwitaa suvaro nraaso qova nrai aira vainti mwo titovaro vuvanta mwisua mwira rusenta. So mwitaamaqi vinta sini mwira aira vainti titosua saavuqaantai nuqutusenta sini rusorarama tina.

⁶ Mwira aira vaintinravu taiqa sovaro vainti nkuaiqa aasu mwaura. Mwi vaintiva nraaso qora mwaaquvano mwauvaro mwira qova nrai mwaaquara mwuntusa nuvaro mwau vaintiva mwauvaro mwira qova mwiravaqa naantiara esaara titero tiro, Mwisua ni maaqu takuenta niara mwira mwaaquve titanta mwira suqema mwatevarave, tiro.

⁷ Mwitaa timwase nrai mwaaqu titovaro mwini vuvanta mwira nraasoqaa naqisi mwate mwau vaintisua mwira mwaaqu takuenta nrai timwa mwi nrai timwa mwinta tinta, Mwira qova qutu viraro mwaa vaintiva nrai qora mwatavaqa mwitaa irainaravaqa mwaraarivama mwaiso. Mwaraivaqe te mwira rusaararo mwiva mwarare siari irainarava tirini aasu vasiarive, tinta.

⁸ Mwisua mwitaa timwase mwira mwaaqu navaatavuse ruse mwaatani mwaati mwira pisorave, tiro.

⁹ Sisasisiva mwitaa timwase mwiva nraase qora mwata rie tiro, Mwisua mwitaa surara tiro, nraaso qova nrai mwaaqu rusorara ntataave sianarove? Nraaso qova

nrine nrai nraasoqaa naqisi vaintisia ru taiqase mwonravuara tiro, Né ni nraasoqaa ninani naqisi mataate, tianarove. ¹⁰ Né siave Kotira vukuqi mwaa kuara saara nitanta riaavo? Mwi kuava mwitaama tiso:

Ori nraavu utitanta mwo oriara
sia suqe orive timwase qaqira pisaa oriva
mwi oriva pusa oriqama viso.

¹¹ Kotiva mwi orira mwarase nroraqama sairara tinta, te Kotira aira takuetanta suqe airave turo, turave. Kotira vukuqi mwitaama qumwaara torave. Né siave mwi kuara qumwaara tetantave qintutama riaavo? tiro.

¹² Sisasiva mwitaa tuvanta Iutaa nrora vaintivaravano qintutama riovaro Sisasiva uaini vutaqaa nraqisi mwato vaintisuara titaroma mwiva mwisuaqaa nuase tuvanta mwisua Sisasira navaatavuse ko mwiare timwatenta nraase qoravano mwiraqi suntu nukaa nukasusua tiri irora sivo tinta mwisua aatu sinta sia Sisasira navaatavu saraitinta, qaqira pisenta vurama...

Sisasiva Pairaativa mwaunani vitaqinta uro sora

15 Mwi qararaara toqaqi Kotira aira mwara mwatate mwau vaintisia mwisua nrora vaintivaravaqa, Iutaa nrora vaintivaravaqa, mwaara osara ti mwau vaintisuavaqa, esaa kaanasori vaintivaravaqa, mwisua suntu nukaama vinta mwaitanta mwisua tiare tu kuara suntu nukaama mware Sisasira seni sanaqaantai mwira rumpa mware Pairaativa kamaanira nrora vaintivano mwauraqi uro sora.

² Uro sovaro Pairaativa Sisasira mwata riero tiro, Qutaave re Iutaa mwatanyaasua ntaarunya vaintivano mwariaro? tuvaro Sisasiva tiro, Re tiarava ne mwaa mwivama siso, tiro. ³ Mwitaa tuvanta Kotira aira mwara mwate mwau vaintisia mwisua nrora vaintinravu mwo kua mwo kua saara Sisasira irora si mwauvaro ⁴ Pairaativa mwisua kua rietaro qava Sisasira mwata riero tiro, Re siave nyarivaqa tinarave? Mwisua vaaqara kua saara ri irora si mwariavo, tiro.

⁵ Mwitaa tuvaro Sisasiva qava kempusaqamase sia kua tiraitiro mwauvaro, Pairaativa vaaqara aato ti mwaura.

Naqu vaintisia Sisasira kuaritarama mwatenta mwira nuqutura

¹⁶ Pairaativa nrai naqu vaintisia ntaquqi Sisasira piovanta mwisua mwira vitaqi uro kamaanira nraavuqi se mwisua nyiari sena naqu vaintisia esaa sapara sinta suntu nukaama mwainta ¹⁷ Sisasirara mwoqanyaa kua tinta ntaarunyaa vainti vaaqa vota sura rumpa mwataare tinta nraare vaaqa rumpa mwatenta mwiraqaantai quki sana mwarase qututumase ovaqa votaamase Sisasira qiataqaa qumwa tenta ¹⁸ munaqamase mwisua nyiari ntaqu vuriqaa mwatetanta muna kua timwa mwinta tinta, Iutaa mwatanya ntaarunyaa vaintio, re mwarirave? tinta. ¹⁹ Mwitaa timwase

mwisua saavuqaantai Sisasira qiata nukavusenta mwiraqaa taara visise mwira vuqaa tori naquntanenta muna riariasitanta mwaura.

²⁰ Mwitamaqinta vitanta mwira nuqutu senta aaritara sinta taiqase mwiraqaantai mwisua nraare vaaqa rumpa mwatora avanuse Sisasira nrai tuavaaqa utu mwatenta mwira satariqaa niri rutenta siritarenta Sisasira vita mwarenta vurama.

Sisasira satariqaa niri rutenta sitorora

²¹ Naqu vaintinravusua Sisasira satariqaa niri rutenta siritarenta sitanta mwira vitaqi mwatusa mwaaqani aarana vi mwauvaro vainti mwovano mwira utu Saimoniva mwintairo nrora mwatusani virero suvanta mwisua mwirara kempusaqamase tinta, Sisasira satari re mwara qu mwarera uro mwataane, tuvaro Saimoniva mwira satari mwara qu mwarero uro mwatora. Saimoniva Sairini mwatanyaava mwiva Arekisantasua Rupunua mweitana qovama mwaura.

²² Mwisua Sisasira vitaqi uro qumina santa Korokotave tunani sora. Korokota mwaa kuaqaantai tirenta, Qiata Mwusaari santave, tunani Sisasira uro se ²³ uaini nramai mwiraqi sunkavu irainara kuantase mwato nramaira mwira mwirenta suvaro Sisasiva sia nrora.

²⁴ Sia nrovanta mwisua mwira satariqaa niriqaantai rutenta mwira tuavaaqa mwarase ntasua ntasua so mwarevarave timwase mwisua kaati ruanema setanta ori pisetanta Sisasira tuavaaqa ntusamase mwarora.

²⁵ Toqaqi suarivano mamatama vauvanta Sisasira satariqaa rutora. ²⁶ Mwira satariqaa rutenta Sisasira qiatani kua mwo mwira ko timwa mwato kuara qumwaara ratenta satariqaa rutovaro mwi kuava mwitaama tiro, MWAA VAINITIVA IUTAA MWATANYAASUA NTAARUNYAA VAINITIVE, tiro. Mwi qumwaarava mwitaama vaura.

²⁷ Mwisua Sisasira satariqaa rutetanta Sisasiravaqa vainti taaramavaqa rutovanta mweitana muara mware mwausua mwauvanta mwisua vainti mwo Sisasira saqu tanaranani niri rutenta vainti mwo Sisasira saqu saantotanani niri rutora. ²⁸ (Sisasiravaqa mweitana vaaqa rutorara tiro, Kotira vukuqi kua mwo qumwaara tova mwiva qovara sura. Mwitaa tiro: Mwiva sia suqe si vaintisia vaqamase mwarianarove, tura.)

²⁹ Mwitaa rutovanta nraase qoravano vitare nritare sinta mwiri takuenta nyari vauru iqisenta Sisasira sia suqe kua timwa mwatenta tinta, Qike, re tira, Kotira nraavu mpaara senama taaramo enaqaa aira mwaretanama qava soqa taiqa saasarave, tianara mwo? ³⁰ So rena saisaqa siane. Rena satariqaantai miavi naane, tinta.

³¹ Mwisua mwitaa ti mwauvanta mwisua tune-masenta Kotira aira mwara mwate mwausua mwisua nrora vaintivaravanovaqa, mwaara osara ti mwau vaintisuavaqa, mwisua Sisasirara aaritarama mwate tinta, Mwiva mwo siasua nraasu saisaqa si mwaiva siama

nrai so saisaqa sianarave. ³² Mwiva Kotiva titai vaintiva Mesaia vaintivanove mwaiso? Mwi vaintiva Isaraari mwatanaa ntaarunya vaintivanove mwaiso? Saqe te mwaitanta takuaararo mwiva nrai satariqaantai miavi nero mwatani tukirere te mwirara qutaa tiare, tinta...

Sisasiva qutu vuraqintai qava qaqi ntivura

16 Sarareqaa Iutaa mwatanaasua mwaara ena taiqovanta Mariaava Makataaranyaa nraasevanovaqa, mwira kokova Iemisira nrovavaqa, Saromevavaqa, mwi nraasesua ori aquse suqemase mwunta vu irainarara mwaqinta Sisasira mwavanaqaa qumwatarenta vura.

² Saante toqaqi suariano mwirini nruvanta mwinravusua Sisasira qunama toraqi virenta vura. ³ Aarani vitanta mwinravusua nrai mwata rie nrai mwata rie sinta tinta, Tenravu mwini uro naararo ntavave ori nrorra qentana suvaito orira raaqu timwataanarove? Mwi oriva nrora orima vaiso, tinta. ⁴ Mwitaa timwase mwinravusua nrinenta takuovaro ori qaqinani raaqu qaqini sova vaura.

⁵ Orivano mwitaama vauvanta takuenta mwinravusua oriqi mwerane takuovaro vainti mwo qaraasa vaintivano tasuqu tuavaaqara ututo vaintiva mwiraqi sini saantaaqi mwataqaa mwaura. Mwiva mwiraqi mwauvanta mwira takuenta mwinravusua aato suvaro ⁶ mwiva tiro, Sia aatu siate. Sisasira Nasaretinyaara satariqaa rutaa vaintira nénravu mwira mpuaasi mwariovo? Mwiva sia mwaaqi mwaiso. Mwiva qaqima ntiviso. Nénravu takuaate. Mwaini mwira mwataanani siama mwaiso. ⁷ So mwaa kuara mwaqinta uro mwira nraaqiaravaravaqa, Pitaaravaqa, timwa nyiate. Mwitaama timwa nyiate. Mwiva naane ini ntuni Kariri mwatanima viso. Nénravuvaqa mwini uro vinta mwira takuevarave. Ntaaru mwiva mwaitaro mwirara ininravu timwa nyura mate mwivama qovarama viso. Mwi kuara timwa nyiate, tiro.

⁸ Mwiva mwitaa tuvanta aatu sitantara tinta mwinravusua Sisasira qunama toraqintai mwevane sanenta aarani vitanta sia mwosuavaqa timwa nyiraitinta vura.

Taqe nraase mwira mwaaquara tura

¹¹ ...Sisasiva mwo mwatusa mwira utu Neni mwatusani vuvanta mwira vaintivaravanovaqa vaaqara nraase qoravanovaqa Sisasira vataqinta vuvaro

¹² Sisasiva mwi mwatusara qentaqaa uro takuovanta mwi mwatusaraqintai nraase qoravano qutu vu vaintira mwarenta mwira qunarenta timwa tenta nrurama.

Qutu vu vaintiva taqe nraase mwira mwaaquvano mwauvanta vaaqara nraase qoravano mwi nraaseravaqa mwasenta nruvaro ¹³ Sisasiva mwi nraasera takuovaro mwira mwuntusa nruvaro Sisasiva mwi nraaserara mpo se tiro mwirara tiro, Sia nataane, tiro.

¹⁴ Sisasiva mwitaa tiate uro qinkera tumwarovanta

vaintinravuvano qinkera mwira mwarosua mwiraqaa mwataate mwauvaro Sisasiva tiro,

araasa vaintio, ne riana qaqi nti vuane tuko, tiro.

¹⁵ Tuvaro qutu vu vaintiva ntiviro quturaintai ntiviro kuavaqa tuvaro Sisasiva mwi vaintira nrai nrora mwurama.

¹⁶ Sisasiva mwitaa suvanta vainti nraase qora esaa nroraqamase aatu itovanta Kotira utu tuaare renta tinta, Mpo paropeti vainti nroravano tiri vutaqaa qovarama viso. Te Kotira nraaqiara suraro mwiva sia tiri pi-saivave, tinta. Mwisua mwitaa tuvaro Sisasiva aira mwaro mwasaasava esaa Iutaa mwaatanivaqa Iutaa mwata mwataqa vau mwatusaniravaqa viro mwi kuava vitaro nritaro suvanta esaa mwi kuara riorama.

Kotira aatu aasu aatu sinta mwariate turama

⁴ Ni namwunaao, ini mwavana aasu rusesua sia mwisua aatu aatu siate. Mwisua ini rusenta ini mwanaravaqa sia so rusevarave. ⁵ Né ntara aatuve sivara siavo? Saqe ne ini timwa nyiase. Né Kotira aatu aatu siate. Mwiva kempusaqa siva mwaitaro mwiva vainti mwo ruse mwiraqaantai so mwi vaintira qutu visua vuanani untu pisaisaro mwaiso. Eo, ne iniara tina, Né Kotira aatu aatu sinta mwariate tuko, tiro. Sisasiva mwi kuara turama.

Vaaqara irainara mwatato vaintirara turama

¹⁵ ...Sisasiva esaa vainti nraase qora timwa nyiro tiro, Né surauri mwariate. Né vaaqara irainarave vaaqara monove mwarenta mwirara nroraqamase nau riqi vivo. Né vaaqara irainara mwatate so mwaiqi vuaraarave tivo. Vaaqara irainaravano sia ini saisaqa siranta né suqemase mwaiqi vivarave, tiro.

¹⁶ Sisasiva mwitaa timwate mwiva mwo kuaqaa nuse timwa nyiro tiro, Vainti mwovano vaaqara irainara mwatova sarasaapa mwo utuse mwiraqaantai vaaqara sarasaapa mwase ¹⁷ nrai timwase rie tiro, Ne ntaa nraavuraqive mwaa sarasaapara mwataasarave? Esaa ni nraavuqi sarasaapavano suaiqa siso, tiro tuvo.

¹⁸ Mwitaa timwate mwiva qava tiro, Saqe ne esaa nraavu nuquraasena qava nrora nraavu vaaqara nraavu soqasena mwiraqi sarasaapavaqa mwitaa si irainararavaqa mwataase. ¹⁹ Ne mwi airara taiqa sena mwitaa tiase, Ne suqema mwauko. Vaaqara sarasaapavaqa vaaqara irainaravaqa vaisana ne vaaqara isi qaqi mwaiqi vina mwaa sarasaaparavaqa nramaivaqa nramwaqi vina suqemase mwariasarave tiase, tiro.

²⁰ Mwi vaintiva mwitaa tuvaro Kotiva mwira timwa mwiro tiro, Sia ri vu aato vaisarave. Mate enaqi re qutu vinarave. Re qutu viraro rena tutaase tiana irainarara mwovano mwi irainarara mwaraanarove turave, tiro.

²¹ Sisasiva nraase qora mwitaa timwa nyiro mwi kuara taiqase mwiva mwisuara tiro, Vaintivano soqara aasu nau riqi viro esaa soqaa vaaqara mwatataiva mwairaro Kotiva mwi vaintirara tiro, Ri so-

qaa qumina irainarave. Ne takuaukara re mwaaqu vainti mwariaro. Re qaqi qutu vinarave tianarove, tiro. Sisasiva mwi kuara mwitaa turama.

Raumpirima vu vaintirara

Sisasiva mwaa kuara timwa te tiro:

¹¹ Nraaru vainti mwovano qora nraaqiara taarama mwatatova mwauvaro ¹² naantiaraava mwaitaro nrai qorara tiro, Naantiara re ni miase tina irainarara mate vaa miane, tiro. Mwitaa tuvaro mwira qova nrai mwato irainarara nuqaaqamase nrai nraaqiaratana mwora mwiro mwora mwiro suvaro ¹³ mwira mwaaqu naantiaraava pataqaa mwaitaro mwira qova nrai mwi irainarara mwosua nyiro ori mwarero untu niarani mwo mwatani mwariase tiro vura.

Mwiva niarani mwo mwatani viro mwini mwaitaro mwiva sia suqe vaintinravuvaqa mwariqiro viro ¹⁴ nrai ori uro taiqa sero. Mwira orivano taiqa vuvaro mwauvaro mwi mwaterani sia saravaqa vaunani nrora qaaranovalo ¹⁵ mwiva mwaaqu vainti mwaitaro mwi mwatanaasua mwo vaintiqaa aira mwarorama. Mwiva mwo vaintiqaa aira mware mwauvaro mwirara uro quara sara nyiane tuvaro ¹⁶ mwiva quara sara nyiro tiro, Mpo, nevaqa quara sara viti nyura nraataarave tuvaro mwira sara mwiari vaintiva sia mwauvaro ¹⁷ nraataa suvaro mwi vaintiva mwarero aato tusero nau riase tiro, Ni nkora saiqa vaintivaravano vaaqara sarasaapa nre mwariavana ne mwaanto mwaitana sara nraataa sisana mwauko. ¹⁸ Saqe ne nena nkova sinani nanena vuase. Ne uro nanena mwirara mwitaa tiase. Ni nko, ne Kotira vuqaavaqa ri vuqaavaqa qaqiraqa si airara mwarauko. ¹⁹ Ne mwitaa sinarara tina, ne sia so ri nraaqiara suqeva mwariasarave, Ne ri saiqa vainti aasu mwariasarave. Ne uro nanena ni nkora mwitaa tia mwiase, tuvo. ²⁰ Mwi vaintiva mwitaa tiasero mwiva ntiviro nrai qova sunani nrurama.

Mwiva mwini aarani viro mwira qora nraavu mwataqa nruvaro mwira qova mwira mwutu takue mwiva mwirara riariamase sanero uro mwira mwaaqu navaatavuse mwira suvuqamase mwauvaro mwira mwaaquvano tiro, ²¹ Ni nko, ne Kotira vuqaavaqa ri vuqaavaqa qaqiraqa si airara mwarauko. Ne mwitaa sukavara tina, ne sia so ri nraaqiara suqeva mwariasarave, tuvo.

²² Mwitaa tuvaro mwira qova nrai aira mwaro vaitirara timwa nyiro tiro, Né uro tuavaaqa suqera aasu mwaqinta mwiri mwira mwiase. Saantavavaqa iravaqa mwasenta sumwataate. ²³ Purumakau nraatiavaqa rusenta suntaate. Mate mwaasua mwirara riariama saare. ²⁴ Ni maaquvano qutu viso tukaro qaqi nrinaiso. Ni nraaqiaravano raumpirima viso tukaro qaqi govarama viso, tuvo. Mwira qova mwitaama timwase riariamase sarasaapa mwase mwisua mwira vaasua utunurama.

²⁵ Mwisua mwira vaasua uti mwauvaro mwira vaasava saiqaqintai nrinero riovanta ²⁶ isi ti mwauvaro riero mwiva nrai qora aira vainti mwo mwira riovano mwiva mwitaa tiro, ²⁷ Ri qatavano mwevantai nrinaisaro ri qova mwirara riariamase purumakau nraati rusero sunta mwataiso. Mwiva ri qata suqemase vitase mwitaa riariamase mwaiso, tuvo.

²⁸ Mwitaa tuvaro mwira vaasava mwauvaro rara ito-varo iqiru tusero sia nraavuqi virero mwaatani mwauvaro mwira qova mweva nero mwira sapara suvaro mwira mwaaquvano mwitaa tiro, ²⁹ Ne vaaqara isi ri aira mwarenta mwaitana sia ne mwo enavaqa ri kua anuauko. Ne nena tontivaravaqa riariama saare tukara re sia memeraa nraati mwonku nuqutu sera ni miaro. ³⁰ Mwaava ri mwaaquvano nraaserara nuaararo mwaitaro mwiva re mwiana irainarara mwarero untu taiqase untu nane nrinarama re mwirara purumakau nraati suqera qumina mwirara nuqutu sera mwiaro, tuvo.

³¹ Mwitaa tuvaro mwira qova qao tiro, Ni maaquo, re nivaqa mwariaravave. Ne mwi irainarara tentatana mwataunarave. ³² Ri qatavano qutu viso tukaroma qaqi nrinaiso. Mwiva raumpirima viso tukaroma qaqi govarama viso. Mate te mwirara riariamase mwariare, turama. Sisasiva mwi kuara turama.

Sisasiva Rasarusirara tu kuara

¹⁹ Sisasiva mwitaa timwa sero mwiva mwo kua nraase qora ntu nusua timwa nyiro tiro, Vainti mwovano vaaqara irainara mwatatova suqe tuavaaqa nukutova mwo nrau mwo nrau suqe su sarara aasu nretaro mwauvo.

²⁰ Mwi vaintiva mwi sarara aasu nretaro mwauvaro vainti mwovano mwira utu Rasarusiva mwauvanta mwosua mwi vaintira vitenta uro vaaqara irainara mwato vaintira qentaqaa i sovaro mwiva mwinto mwauvo. Mwi vaintiva sia irainaravaqa mwato vaintiva mwaaqu vaintivano mwauvaro nrumwaaravano esaa mwira mwavanamaata vauvaro ²¹ mwi vaintiva mwaitaro vaaqara irainara mwato vaintiva sara nretaro viti piso sarara mwi sarara aasu nrarero mwauvo. Sia irainara mwato vaintiva mwinto mwitaa mwauvanta vairi mwonravuvano vitare nritare sitanta mwira nrumwaara mposu nrorama.

²² Sia vaaqara irainara mwato vaintiva qutu vuvanta naavunyaasua mwira vita mwarenta uro Avarahaamuva nrai saivaqava mwaunani i senta. Mwira uro i so-varo mwinto mwauvaro ²³ vaaqara irainara mwato vaintiva mwivavaqa qutu vuvanta mwira mwataqi qunama tovaro mwiva qutu vusua mwaaqani mwaitaro qara nuase mwauvo. Mwitaa mwaitaro mwutuni takuovaro Rasarusiva mwinto Avarahaamuravaqa mwaitaro suqema mwauvo.

²⁴ Mwinto mwitaa mwauvaro mwiva Avarahaamurara saparamase tiro, Avarahaamuo, tiri qo, niara mpo timwa mataane. Re Rasarusira vusi tiraro mwiva uro nrari saqu nramaiqi naasero untu ni maaqiriqaa mwatairaro ni maaqirivano sumpama vuarive. Ne nrora tia itairaqi mwarinama qara nina mwauko, tuvo.

²⁵ Mwitaa tuvaro Avarahaamuva qao tiro, Ni mpaio, re riaane. Re nraru qaqi mwau enara suqe irainara mwate mwauro Rasarusiva sia suqe irainara aasu mwatovave. Mate mwiva mwaanto mwaitaro suqema mwaisara re mwinto mwaitara qara nira mwariaro.

²⁶ Re qava rie mwaiqe mwo kua ri timwa mwiasa. Re mwariaranta te mwauro qina nraravano vutana vaiso. Mwaintai vuaso mwintai nrasio tiro Kotiva qina nrora mwataiso, tuvo.

²⁷ Avarahaamuva mwitaa tuvaro mwi vaintiva tiro, Mpo tiri qo, re Rasarusira vusi tiraro mwiva ni nkora nraavuqi uro mwaitaro ²⁸ ni nkata mpasaa nkuanaanisa saquru timwa nyarive. Mwisuavaqa mwaini ita virani nrivo, tuvo.

²⁹ Mwitaa tuvaro Avarahaamuva qao tiro, Mosesivavaqa paropeti vaintivaravaqa qumwaarara to kuava vaiso. Mwisua mwi kuara so rieverave siavo, tuvo.

³⁰ Mwitaa tuvaro qaqi mwau enara vaaqara irainara mwato vaintiva tiro, Siave, tiri qo, Avarahaamuo, qutu vuari vaintiva uro nane timwa nyisanta mwisua mwira kua rietanta qaqiraqa si airara pisevarave siavo, tuvo.

³¹ Mwitaa tuvaro Avarahaamuva qao tiro, Mwisua Mosesira kuavaqa paropeti vaintivara kuavaqa sia rientente, qutu vuari vaintiva uro nane tiari kuaravaqa mwisua sia so rieverave siavo turave turama. Sisasiva mwi kuara turama.

Sisasira navaatavu sora

⁴⁷ Sisasiva mwini mwaitaro kua qaqi ti mwauvanta vaaqara vaintivano nrinora. Sisasira nraaqiara 12 nravuqintai Sutaasiva vaaqara vainti ntita mware mwiva naane mwisua ntuni nriri Sisasiva mwaunani nrinero uro Sisasira mota nare uti mwauvaro ⁴⁸ Sisasiva tiro, Sutaasio, re ni mota sera ni mwataqi mwatai nraaqiarara nramwutaa ntuqaave ni qovarama senarave? tiro.

⁴⁹ Sisasiva mwitaa tuvanta mwira nraaqiaravara mwira vaqamase mwausua takuovanta mwisua Sisasira navaatavu sarenta uti mwauvanta mwinravusua Sisasirara tinta, Nrora vaintio, tenravu paipaqontai mwisua tuqu saanarave? tinta. ⁵⁰ Sisasira nraaqiaravaravano mwitaa tuvaro mwinravusuaqintai mwovano Kotira aira mwara mwate mwau vaintisua mwisua vunyaa vainti aira vainti mwo tuquse mwira aato tuqu sovaro untu nuvaro Sisasiva sove tiro ⁵¹ timwase mwi vaintira aatoqaa nrari saqu mwatataro mwira aatovano tavana vura.

⁵² Kotira aira mwara mwate mwau vaintisua mwisua nroranravuvanovaqa, Kotira nraavuqaa naqisi mwau

kiripuvanovaqa, nrora vainti mwonravuvanovaqa, mwisua Sisasira navaatavu sare nrusuara Sisasiva tiro, Né kamaanira vaqamase naquari vaintira votaamase navaatavu sarentave né paipavaqa saavuvaqa mware nrivo? ⁵³ Ne ini vaqamasena mwo nraru mwo nraru Kotira nraavuqi mwaiqina vi mwaukanta né sia ni navaatavu saarave. So mate mwaa enava ini enama vaiso. Mate rupisiqi mwariari irainava kempusaqama sianarove, tiro.

Sini tosani ruto vaintiva kua tura

³⁹ Kamaanira kua anuo vaintiva mwovano sini tosani rutova mwivavaqa Sisasira sia suqe kua timwa mwi tiro, Qutaave re Mesaia vaintivano mwariaro? Re renavaqa tiritanavaqa saisaqa siane, tiro.

⁴⁰ Mwitaa tuvaro kamaanira kua anuo vaintiva mwovano qao tiro, Re siave Kotira aatu siaro? Mwisua tiritana votaamase mwiravaqa rutaavo. ⁴¹ Mwisua tiritana so rutaavo. Mwisua tiritana sia suqe aira saara tiritana rutaavo. Mwi vaintiva sia qaqiraqa si airara mwaraivave, tiro. ⁴² Mwitaa tiase mwiva Sisasirara tiro, Sisasio, ri nroraqama saari enaraqaa re niaravaqa riaane, tiro.

⁴³ Mwitaa tuvaro Sisasiva tiro, Ne ri timwa mwarirariaane. Mate re nivaqamase suqe mwatusani mwarinarave, tiro.

Sisasiva qutu vura

⁴⁴ Mwitaa tuvaro suarivano mamatama nruvaro mwiraqaantai rupisima vuvaro sia suarivano itovaro rupisi aasu rutovaro suari tukiviro 3 kirokuqaa suvaro qava ataama vura. ⁴⁵ Ierusalemi mwatusani Kotira nraavuqi tausa votaama vuraqi nrora vaaqa siritova vutaqaa nrari nuqe vuvaro ⁴⁶ Sisasiva satariaqa mwaitaro nroraqamase oi aai tiase, tiro, Ni nko, ni mwarana mwaraane, tiro. Mwitaa tiase Sisasiva qutu viro.

⁴⁷ Sisasiva qutu vuvaro naqu vaintisua qiata vaintivano Sisasiva mwitaa sura takuero Kotira utu tuaarere tiro, Qutaama mwaa vaintiva suqema nrue mwai vaintivave, tiro.

⁴⁸ Mwitaa tuvanta mwo susua mwi irainarava qovara sura takuarenta suntu nukaama vusua mwisua mwaitanta takuama senta mwiraqaantai mwisua nyari mwaaqani nyari mwaaqani nanenta vitanta mwuntusa sia suqe suvanta nyari mwuntusa nuqutuse vura. ⁴⁹ Mwisua vuvanta Sisasira vataqi nrue mwau nraase qorasuavaqa, nraase mwonravu Kariri mwaitantai Sisasira vataqi nrue mwausuavaqa, mwisua niarani mwaitanta mwi irainarava qovara sura takuora.

Emeasi mwatusaniara vu vaintitanasura tura

¹³ Mwi enaraqaa Sisasira nraaqiara taaratanavano mwo mwatusa Emeasi mwatusani virenta vura. (Taputantai voqaama Veqaurani voqaama mwira votaama Ierusalemi vauvaro Emeasi mwatusa vura.)

¹⁴ Mwitana aarani vitanta Sisasira rusu kuara timwaqi vinta. ¹⁵ Mwitana timwaqi vuvaro Sisasiva nrai nrihero mwitana vaqamase uro vuvanta ¹⁶ mwitana Sisasira takuenta sia mwira qintutama takuaraitinta, mwo vaintivanove tuvaro ¹⁷ Sisasiva mwitanara tiro, Netana aarani nritantama nara kuave nrai timwa mwi nrai timwa mwi vi mwariavo? tiro.

Mwitaa tuvanta mwitana uro mwiraqaa ntivinta mwitana mwuntusavano sia suqe suvanta mwaura.

¹⁸ Mwovano Kiropaasiva Sisasira mwata rie tiro, Mwaa enara vaaqara vaintinravuvano mwiri Ierusaremini mwariavara re nkuainkuvanove nanau qovarama vi kuara siave riaaro? tiro. ¹⁹ Mwitaa tuvaro Sisasiva, Nara kuave? tuvanta mwitana tinta, Sisasira Nasaretinyaara kuave. Mwi vaintiva paropeti vaintivano mwaitaro Kotira vuqaavaqa nraase qora ntuqaavaqa nrora aira mwaretanta suqe kua aasu tirave. ²⁰ Mwiva mwitaa si mwarisanta Kotira aira mwara mwate mwaria vaintisua mwisua nrora vaintivaravanoqa, tiriqaa naqisi mwariasuavaqa, mwisua kamaanira mwira mwiavaro mwiva mwira rusaate tianta mwira niriqontai satariqaa rutaarave. ²¹ Tentaaru mwi vaintirara Kotira mwira titaisaro mwiva mwo mwatanaasua aatarase tiri Isaraari mwatanaasuaqaa naqisiarivave tunarave. Kua mwovaqama vaiso. Mwira rusaavaro mate taaramo ena nritaraiso. ²² Mate tetana nraasenravuvano tia kuara rienta isarama vuro. Mwinravusua ota toqaqi mwira qunama taaraq i uro nenta sia mwira mwavana takuaavo.

²³ Mwi nraususua uro nanenta mwiri tiri timwa timwi mwitaa tinta, Naavunyaasua tirinravuara mwiva qaqi-ma mwaiso, tiavo, tiarave. ²⁴ Nraasenravuvano mwitaa tiavanta tirinravuqintai mwo vaintinravuvano mwira qunama taaraq i uro vi uro takuaavaro nraasenravuvano tia kuava mwivauma vaisanta mwinravusuavaqa mwira mwavana sia takuaarave, tinta.

²⁵ Mwitana mwitaa tuvaro Sisasiva mwitana timwa nyi tiro, Siave initana vu aato vaiso? Ntaaru paropeti vaintivaravano timwato kuara nétana mwi kuara qutaave tiataara vaisanta nétana qasomase mwi kuara rie mwariavo. ²⁶ Nétana siave riaavaro Kotiva titaari vaintiva mesaia vaintivano itavi irainarara mwaraqi viro mwiraqaantai nroraqamavi kempusa vaintivano mwarianarove, tiro. ²⁷ Mwitaa timwase Sisasiva Mesaia vaintiara Kotira vukuqi qara qumwaara rato kuara mwitana timwa nyirero tosarero Mosesira vukuqintai timwa nyiqiro viro paropetivara vukuqintai timwa nyiqiro vura.

²⁸ Mwitaa ti mwauvaro mwitana virenta su mwatusava mwataqaa vauvaro Sisasiva aarana qaqi virero votaama uti mwauvanta mwitana qao tinta, ²⁹ Mate ena sianarove. Pisera tiritanavaqa vaitaane, tuvaro Sisasiva mwitanavaqa mwairero nraavuqi vura.

³⁰ Sisasiva nraavu mwiraqi mwaitaro sara taintaqaa mwitana vaqamase mwataqaa mwai Kotirara suqeve timwase mpereti sara uveqase ntusamase nyuvanta

mwitana vu aato qintutama vuvanta qintutama rienta ³¹ mwitana mwira qintutamase takuovaro Sisasiva mwitana ntuqaantai qumpau vura. ³² Sisasiva qumpau vuvanta mwitana nrai timwa mwi nrai timwa mwi tinta, Mpo, mwiva aarana nritaro Kotira vukuqintai kua tiritana timwa timwi mwaisaro qutaama tiritana mwuntusaqintai suqe siso, tinta.

³³ Mwitaa timwase mwitana vaavaama ntivinta mwiri nane Ierusaremi uro Sisasira nraaqiara 11 nraavu mpuaamase takuovanta mwinravusua mwo vaintinravuvaqa suntu nukaama mwainta tinta, ³⁴ Nroravano qutaama qava qaqi ntiviso. Saimoniva mwivama mwira takuaivo tuvanta ³⁵ mwitanavaqa aarani nruenta takuorara mwisua timwa nyi tinta, Mwiva mpereti sara uveqa saisanta mwiraqaantai tetana nrora vainti qintutama takuaunarave, tinta.

Sisasiva nrai nraaqiara ntuqaa qovarama vura

³⁶ Mwitana kua mwisua timwa nyi mwauvaro vaavaama nroravano mwivama qovarama viro mwisua aaqani ntivi tiro, Ini mwuntusavano qisaaqama vasiarive, tiro. ³⁷ Mwitaa tuvanta mwisua nroraqamase aatu si tinta, Vaanavano qovarama viso, tuvaro Sisasiva mwisuara tiro, ³⁸ Né narare aatu si mwariavo? Né nararave niara taara aato nauri rie mwariavo? ³⁹ Né ni iqu saqu takuaate. Ne mwivama suko. Sia vaanavano ni votaamase mwativaqa mwusaarivaqa vaiso, tiro.

⁴⁰ Mwitaa timwase mwiva nrai iquvaqa saquvaqa tia nyuvanta ⁴¹ mwisua mwoqamase riaria tinta saqu nunkinkiraarate tinta, Sia mwirara qutaave tiare, tuvaro Sisasiva mwisua mwata rie tiro, Sara nraariva vairove? tuvanta ⁴² tavusa suntatora pataqa mwira mwuvaro ⁴³ Sisasiva mwisua ntuqaa mwaitaro mwarase nrora.

⁴⁴ Sisasiva tavusa nramwase mwisua timwa nyi tiro, Ntaaru ne inivaqa mwaitana ne mwaa kuara ini timwa nyurave. Niara ntaaru Mosesiva vukuqi qumwaara rato kuarave, paropeti vaintivaravano qumwaara rato kuarave, Saami vukuqi qumwaara rato kuarave, ne ini timwa nyitana mwi kuava mwivauma vasianarove, turave, tiro.

⁴⁵ Mwitaa timwase mwisua Kotira vukuqi qumwaara rato kuara qintutamase riaate tiro Sisasiva mwi kuara mwi kuara mwisua timwa nyi tiro, ⁴⁶ Mwaa kuara qumwaara ratorave, Mesaia vaintiara mwiva ita vuari irainara mwaqi uro qutu viro taaramo ena mwari qava qaqi ntivuanarove. ⁴⁷ Mwiraqaantai né ni airara ni utuara rietantama nraase qora timwa nyiqi vitanta sia suqe si aarara pisaivaro Kotiva né sia suqe airara mware kuara nrunka nyataanarove, tiate. Mwi kuara timwa nyiqi vitanta Ierusaremini naane mwi kuara timwa nyiqi tinta mwiraqaantai mwo mwatanaasua mwo mwatanaasua timwa nyiqi vuete. ⁴⁸ Nénravu nénta ntuqaantai mwi airara mwi irainarara takuaar-

ave. ⁴⁹ Ni nkova nrai saqu iqiqaa mwatero nena ini nyirerave tiarinara nevano mwira titaairo tukuarive, Né mwaa mwatusaraqí mwaiqi vivaro naavuntai mwiva tukiro iniqaa mwaitaroma ini kempusa nyianarove, tiro.

Sisasiva naavuni vita mwarora

⁵⁰ Sisasiva mwitaa timwase mwiva mwisua ntita mware Ierusalemi mwatusa mwini se Vetaani mwatusani uro ne nrai saqutana tuaarerase mwisua suqema nyate. ⁵¹ Sisasiva mwisua suqema nyate mwaitaro mwiva mwisua mwini sovaro mwira naavuni vita mwarora.

⁵² Sisasiva naavuni vuvanta mwira nraaqiaravara mwini so vaintivarasua suqe suvanta mwiri nane Ierusalemi vinta uro mwini mwaitanta Kotira nraavuqi uro Kotira utu tuaareraqinta vi mwaura.

Nikotimasiva Sisasira uro takuora

3 Parasi vainti mwovano mwauvaro mwira utu Nikotimasira. Nikotimasiva Iutaa mwatanaasua ntarunyaa vainti mwaura. ² Mwiva mwariro enaqi uro Sisasira takuero tiro, Mwaara ti mwariara vaintio, te takuauraro Kotiva ri titaisarara tira, re mwaara kua ti mwariarava nrira siaro. Sia Kotiva ri saisaqa sitirina, re siana nrora aira mwararatirinao, tiro.

³ Mwiva mwitaa tuvaro Sisasiva mwira timwa mwiro tiro, Ne qutaa kua tiarira riaane. Vainti nrora tuaiva mwairaro mwira sia qavavaqa mwatatairere, mwi vaintiva siana Kotiva naqisiari mwatusara so takuaanarove, tiro. ⁴ Tuvaro Nikotimasiva qao tiro, Ntataa sirarove nrora tuai vaintira qava mwatataanarove? Mwiva qava nrai nrora visosaqi viqetairarove mwira nrova mwira qava mwatataanarove? tiro.

⁵ Tuvaro Sisasiva tiro, Ne qutaa tuko. Nramaiqi mwatataariva mwairaro sia Kotira Mwaranavano mwira qava mwatatairaro mwiva sia Kotiva naqisi mwatusarani vuanarove. ⁶ Mwavana mwataava nrai mwavana mwataara aasu mwatatairave. Mwaranavano mwarana aasu mwatatairave, tiro. Ini qava mwatataari kuarara ne ri timwa mwukara re mwi kuarara isaramave vuaro? Sia mwitaa siane. Ne mwo kuaqaa nuase ri timwa mwirenave. Saaravano titaro mwini mwini vuataa sisaro viso. ⁸ Saaravano tuqi visara re sia mwira takuaraitira, re mwira quka aasu rianarave. Re saaravano nriari osararave mwiva vuari osararave sia qintutama riaaro. So Kotira Mwaranavano mwatatai osarava mwira votaama vaiso, tiro.

⁹ Sisasiva mwitaa tuvaro Nikotimasiva tiro, Ntataama serove mwitaa sianarove? tuvaro ¹⁰ Sisasiva tiro, Re Isaraari mwatanaasua mwaara kua timwa nyi mwariarave mwaitarove mwi kuara sia qintutama riaaro? ¹¹ Ne qutaa tuko. Te qintutama riauna kuara ini timwa nyi mwauko. Mwitaa suravanta né sia tiri kua qintutama riaavo. ¹² Ne mwatanyaa irainara ini timwa nyukanta

né mwirara sia qutaa kuave tiavo. Né mwitaa tiavana ne naavunyaa irainara ini timwa nyiarinta, né ntataamase mwi kuara so qintutama rieverave? ¹³ Sia vainti mwovano naavuni Kotiva mwainani virave. Ne aasuma mwintai tukuko. Ni mwataqaa mwatataiva ne nraaru naavuni mwarivarave.

¹⁴ Nraaru ini saivaqava Mosesiva qumina mwatani mwaitaro kuanira mwarana oriqaantai utuse mwira satari ratoraqaa tuaare rasorave. (Nraase qoravano mwira takue sia qutu vuata tiro, Mosesiva mwitaa surave.) So ne mwataqaa mwatatai nraaqiarava ne mwariarinta nraaru Mosesiva kuanira mwarana utuse mwatonemase nivaqa satariqaa tuaare rasaivanta ¹⁵ nraase qoravano niara qutaa mwivave tisua sia qutu vinta taiqa viraitinta, mwisua esaa ena esaa ena qaqi mwariqi vivarave, tiro. Sisasiva mwitaa turama.

¹⁶ Kotiva mwataqi mwariasuara mwoqamase mwuntusa nisarora tiro, mwiva nrai mwaaqu nkuaiqa mwatataira tiri tivira. Mwitaa sirara tinta, nraase qoravano mwira mwaaquara qutaave tisua sia qutu vinta taiqa viraitinta, mwisua esaa ena esaa ena qaqi mwariqi vivara.

¹⁷ Kotiva nrai mwaaqu titovaro mwiva sia nraase qoraaqaa kua mwatarero tukiso. Nraase qoravano suqema mwariate tiro, mwiva tukura.

¹⁸ Mwovano mwira mwaaquara qutaa mwivave ti mwarirava mwivama sia kua mwaraanaro. Mwovano mwirara sia mwivave ti mwarirava mwivama nrora kua mwaraanaro. Mate mwaa enara Kotiva ko timwase mwi vaintira qoririma saira. Mwi vaintiva Kotira mwaaqu nkuaiqa mwatatairara sia qutaa mwivave tira saara Kotiva mwira qoririma saira.

¹⁹ Mwaa irainarara saara kua vasianaro. Tomwavano mwataqi tukuvanta nraase qoravano sia mwira riarira siraitinta, mwisua rupisi sirara riarira sinta mwariara.

²⁰ Sia suqe sia vaintisua mwovano mwovano nramwutaaqa sitanta sia mwi tomwara riarira siraitinta, mwisua sia tomwavano mwainani vuara. Tomwavano tiri sia suqe aira ataa timwataaso tinta sia tomwavano mwainani vuara. ²¹ Mwisua mwitaa siavaro qutaa aira mware vari vaintiva sia aatu siraitiro, tomwavano mwainani vira. Mwiva visaro tomwavano mwira aira ataama mwataisanta nraase qoravano takuaavaro mwi vaintiva Kotira kua rietaro Kotira aira mware mwaira.

Sisasiva vu qimpo vaintira vu mpaipa sora

9 Sisasiva vitaro takuovaro vainti mwovano nrai nrora visosaqintai vu qimpa vuvu mwauvanta ² Sisasira vaintivaravano Sisasira mwata rienta tinta, Mwaara kua tiara vaintio, ntavave qaqiraqa si irainarara mwasaisarove mwaa vaintira vu nrai nrora visosaqintai vu qimpa viva mwaiso? Nraive siso mwira nrosua qosuave qaqiraqa si irainarara utu saavarove mwira vuvano qimpa viso, tinta tuvo.

³ Sisasira vaintivaravano mwitaa tuvaro Sisasiva qao tiro, Sia nrai qaqiraqa si irainarara mwaraira saara mwira vu qimpa viso. Siasa mwira nrosua qosua qaqiraqa si irainarara utu saavaro mwira vu qimpa viso. Né mwi vaintiraqi Kotira kempusaqama aira takuaate tiro, mwira vuvano qimpa viso. Kotiva ni nti mataisana ne tukukavave. ⁴ Te Kotira aira ataa siarinto mwaraare. Ena siraro sia mwo vaintivano aira so mwaraanarove. ⁵ Ne mwataqe mwaitana tomwavano itainema sena ne itamaqina vuariro mwataqi mwaisua so takuevarave, tiro tuvo.

⁶ Sisasiva mwitaa timwa sero mwataqaa taara visise taaraqontai soraqamase mwiti vainti vuqaa naataruse mwirara tiro, ⁷ Re Siromi nramaiqi untu rena vuri siqama saane, tiro. Sisasiva mwitaa tuvaro mwi vaintiva Sisasiva tunema untu nrai vuri siqama sovaro mwira vuvano mpaيرا vuvaro mwi vaintiva mwintai untu nane so takuamaqi nrurama.

⁸ Mwiva so takuamaqi nri mwauvanta mwira nraavu mwataqa mwausua takuovaro aara tosani mwaitaro pata irainara nivaqa miate ti mwau vaintiva qaqi nruvanta mwisua mwira takuenta tinta, Nta vaintivave nriso? Aara tosani mwaitaro pata irainara nivaqa miate ti mwau vaintivave nriso? tinta. ⁹ Mwisua mwitaa tuvanta mwonravuvano tinta, So mwi vaintiva mwivave, tuvanta mwonravuvano qao tinta, Mwovanove. Mwira vuri votaa siva nriso, tuvaro mwi vaintiva nrine tiro, Ne mwaa mwivama suko, tiro tuvo.

¹⁰ Mwi vaintiva mwitaa tuvanta mwisua mwira mwata rienta tinta, Ntataama saisarove ri vuvano mpaيرا viso? tinta. ¹¹ Mwisua mwitaa tuvaro mwiva timwa nyiro tiro, Vainti mwovano mwira mwutu Sisasiva mwiva taara visise soraqamase ni mpuqaa naatauruse niara tiro, Siromi nramaiqi untu rena vuri siqama saane, tisana ne untu siqama saukaro ni mpuvano mpaيرا visana ne so takuamaqina nruko, tiro. ¹² Mwiva mwitaa tuvanta mwisua mwira qava rienta tinta, Mwi vaintiva ntaini visare nriraro? tinta. Mwisua mwitaa tuvaro mwiva tiro, Nrai ntainive vivaaso? Ne siavaqa takuauko, tiro.

¹³ Mwiva mwitaa tuvanta mwisua nraaru vu qimpo vaintira vita mwarenta uro Parasi vaintivaravano mwaunani vurama. ¹⁴ Sisasiva mwaara kua tu enaraqaa soraqamase mwi vaintira vu mpaيرا sorama. ¹⁵ Mwisua Parasi vaintivaravano sunani vitaqi uro so vanta Parasi vaintivaravano mwi vaintira mwata rienta tinta, Ntataama saisarove ri vuvano mpaيرا viso? tuvaro mwi vaintiva tiro, Mwiva soraqamase ni mpuqaa naatauru mataisana ne untu nena mpuri siqama saukaro ni mpuvano mpaيرا visana ne so takuauko, tiro.

¹⁶ Mwiva mwitaa tuvanta Parasi vainti mwonravuvano tinta, Mwi airara mwaraiwa mwaara enaqaa mwitaa siso. Mwiva mwaara enaqaa sia mwitaa siataara vasisaro mwiva kua qaanuase mwitaa siso. Mwitaa sisorara tiro, mwi vaintiva sia Kotiva sinani

tukivave, tinta. Tuvanta Parasi vainti mwonravuvano qao tinta, Ntataama serove qaqira vaintivano mwi airara nrora mwarai airara so mwaraanarove siso? tinta. Mwitaa timwa senta mwonravuvano mwo kua tuvanta mwonravuvano mwo kua tinta.

¹⁷ Parasi vaintivaravano qava mwira mwata rienta tinta, Mwiva ni mpu mpaيرا sairave tianarave. Mwi vaintirara re nara kuave tiaro? Mwiva ntataama mwi vaintivave ri vu mpaيرا saiso? Re tiri timwa tivavaqe ri-aare, tuvaroma vainti mwiva tiro, Mwiva paropeti vaintivano mwaiso. Kotiva mwira saisaqa sisaro mwiva aira mware mwaiso, tiro.

¹⁸ Mwitaa tuvanta Iutaa vaintivaravano sia mwira kuara qutaa kuave tiarera mwi vaintirara tinta, Re mu-na titara ni mpu mpaira viso tiaro. Nraaru sia ri vuvano mpaira vurave, tinta. Mwitaa timwa senta mwisua mwira nrosua qosua sapara suvanta ¹⁹ mwitanavano nruvanta mwisua mwitana mwata rienta tinta, Mwaa vaintiva initana nyaaquve siso? Qutaave mwira nrora visosaqintai vu qimporave? Ntataama saisarove mwira vuvano mpaira visarove takuaiso? tinta.

²⁰ Mwisua mwitaa tuvanta mwira nrosua qosua tinta, Mwaa vaintiva tiritana mwaaquve. Mwira vuvano nraaru visosaqintai qimporave. ²¹ Nrai ntataa saisarove mwira vuvano mpaira viso? Nrai ntavave mwira vu mpaira saiso? Mwiva nrora tuaivave. Né nénta mwira mwata riaate. Mwiva so ini timwa nyianarove, tinta.

²² Mwira nrosua qosua Iutaa vainti nrora vaintivara aatu sitanta mwitaa turama. Nraaru Iutaa vaintivaravano mwitaa kua mwatate tinta, Vainti mwovano Sisasirara mwiva Mesaia vaintivano tiri saisaqama sirero tukivave tiaso. Mwovano mwitaa tirarore, te mwira irora sinta mwaara nruvuvantai mwira raaqu saararo mwiva mweva ne esaara vuarive, turama.

²³ Iutaa vainti nrora vaintivaravano mwitaa turara tinta, mwira nrosua qosua Iutaa vainti aatu sitanta tinta, Mwiva nrora tuaivave. Né nénta mwira mwata riaate, turama.

²⁴ Mwitanavano mwitaa tuvanta mwisua qavavaqa nraaru vu qimpo vaintirara sapara sinta mwirara tinta, Re Kotira riaria siataarave. Sisasiva sia suqe vaintive, tinta. Mwisua mwitaa tuvaro mwi vaintiva tiro,

²⁵ Sisasiva sia suqe vaintive siso suqe vaintive siso sia ne qintuta suko. Ni mpu qimpora mwiva mpaira sorara ne mwirara aasu qintuta suko, tiro.

²⁶ Mwiva mwitaa tuvanta mwisua mwira qava mwata rienta tinta, Mwiva ri narave utiso? Mwiva rinta ntataama setarove ri vu mpaira saiso? tuvaro vainti mwiva tiro, ²⁷ Ne vaa mwirara ini timwa nyukanta né siave ri-aavo? Né ntataa si santave qava mwi kuara riarentave tiavo? Névaqa mwo? Névaqa mwira vaintivaravaqa mwariarentave qava mwi kuara ni mata riaavo? tiro.

²⁸ Mwiva mwitaa tuvanta mwisua mwira nroraqamase irora sinta timwa mwinta tinta, Qao, revano mwira vaintivano mwaitara mwira kua riaravave. Te tenta saivaqara Mosesira kua riaqi vuasuave.

²⁹ Nraaru Kotiva Mosesira timwa to kuara te mwi kuara riasi vuasuave. Te Sisasirara qumina vaintive turo. Te mwiva mwintai nri osarara sia qintuta suro, tinta.

³⁰ Mwisua mwitaa tuvaro mwiva nrai saqu nunkinkiraara tero mpo se tiro, Ni mpu mpaia sai vaintiva mwiva mwintai nri osarara né siavaqa qintuta siavo?

³¹ Te riauraro Kotiva qaqira vainti kua sia riaivave. Kotira kua riasua Kotiva mwisua kua riaivave. Kotira utu tuaareraa vaintisua kua Kotiva riaivave. ³² Nraaru mwaa mwatara hoqarato enaraqatairo sia vainti mwovano nrai nrora visosaqintai vu qipa vura mpaia sorave. ³³ Sisasiva sia Kotiva sinani tukuase titirina, mwiva sia so ni mpu mpaiairitirinao, tiro.

³⁴ Mwi vaintiva mwitaa tuvanta mwisua mwira irora tinta, Ri nrova qaqiraqa si airara mware ri mwatataivave. Re mwo? Re tirivaqave i mwaara kua timwa tivinarave siaro? tinta. Mwitaa timwa senta mwisua vainti mwira raaqu senta mwaatani pisorama.

³⁵ Mwisua mwira raaqu senta mwaatani pisovaro Sisasiva mwisua mwira raaqu senta pisorara riero mwi vaintirara mpuaama takuero mwirara tiro, Mwataqi

mwatatai nraaqiarara re qutaa mwivave tinarave siaro? tiro. ³⁶ Sisasiva mwitaa tuvaro mwi vaintiva mwira mwata riero tiro, Nrora vaintio, mwiva ntavave? Re ni timwa miqena ne mwirara qutaa mwivave tiase, tiro. ³⁷ Mwitaa tuvaro Sisasiva mwira timwa mwiro tiro, Re takue mwariara vaintiva ne mwivama riarati mwauko, tiro.

³⁸ Sisasiva mwitaa tuvaro mwiva tiro, Nrora vaintio, qutaa re mwivave, tiro. Mwitaa timwa sero mwiva Sisasira vuqaa tori naquntaase mwira riariamase mwinto mwauvaro ³⁹ Sisasiva tiro, Ne nraase qora ntusama sirena mwataqi tukukavave. Vu qimpaisua takuaate tina, ne mwataqi tukukavave. Qaqi takuesua vu qimpa vuata tina, ne mwataqi tukukavave, tiro.

⁴⁰ Sisasiva mwitaa tuvanta Parasi vaintivaravano mwi kuara rienta Sisasira mwata rienta tinta, Tiri tivuve qimpa viso? tinta. ⁴¹ Mwitaa tuvaro Sisasiva mwisua timwa nyiro tiro, Ini vu qimpa visantavauma kuavano sia iniqaa vasianarove. Né tinta, Te so takuauaro, tiarara tiro, kuavano iniqaa vasianarove, tiro. Sisasiva mwitaa turama.